

SUNUŞ / EDITORIAL

“İktidar ve özgürlük ikilemindeki Anayasa Mahkemesi” başlığı altında toplanan yazıların yayımlandığı AYHD-5 sayısı ile AYHD-6’nın yayıma hazırlandığı altı aylık zaman dilimi, yoğun anayasal gelişmelerin damgaladığı bir dönem oldu. Anayasal gelişmeler, Türkiye ile sınırlı değil.

Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı seçimi, 2014 yaz aylarının en önemli siyasal ve “anayasal olayı” olarak belirtilebilir. “Geçiş dönemi” olarak adlandırılan, CB seçim anı ile “göreve başlama” anı arasındaki zaman dilimi, yoğun anayasal tartışmalara neden oldu (Bkz. Anayasa haberleri). Ne var ki, halkoyunca seçilen Cumhurbaşkanı’nın göreve başladıktan sonraki icraatı, anayasal ve siyasal tartışmaların merkezinde yer almaya devam etti. Tartışmalar, CB’nin anayasal statüsü ve fiili durum arasındaki ayrışmada düğümlendi.

Şöyle ki; 2007 Anayasa değişikliği, CB’nin TBMM yerine genel oyla doğrudan seçimini öngörmüş olmakla birlikte, görev ve yetkileri aynı kaldı. Bu nedenle, 14 Ağustos 2014’te CB seçilen sayın Erdoğan’ın, kullanmayı öngördüğü yetkiler ile işlem ve eylemleri, anayasal çerçeve bakımından sürekli tartışmalar yarattı. Yeni taşındığı bina, sözkonusu tartışmaların merkezinde yer aldı. Atatürk Orman Çiftliğinde (AOÇ), aksi yönde mahkeme kararına rağmen inşa edilen bina, Başbakanın beyanına göre, “Başbakanlık Konutu” olarak kullanılacaktı. Ne var ki, beyan sahibi CB seçilince, bu kez, “Cumhurbaşkanlığı Sarayı” olarak kullanılacağını beyan etti ve Çankaya’dan A.O.Ç.’ye taşındı. Oda sayısı 1150 olarak açıklanan ve “Ak-Saray” adı verilen devasa binanın maliyetinin açıklanması bile sakıncalı görüldü.

Altyapı hazırlığına paralel olarak, Cumhurbaşkanlığı nezdinde, Başkanlık şeklinde 13 ayı birimin oluşturulacağı da duyuruldu.

Öte yandan, CB Erdoğan’ın söylem ve eylemleri, bir CB’den çok bir Başbakanı, ama daha çok bir parti genel başkanı söylem ve eylemlerini çağrıştırmaktadır.

Özetle; Türkiye’nin siyasal rejimi, 14 Ağustos 2014’ten bu yana, anayasal düzen ile fiili durum arasında giderek ayrışan bir görünüm arz etmektedir.

Bu sayıda yer alan yazılara gelince; bunlar, makaleler, karar tahlilleri, anayasa haberleri ve kitap tanıtımları olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

“Siyasal bağlamında Türkiye’nin yeni Anayasa yazımı girişimi” başlıklı yazı, anayasa yapımı için consensus açığını sergilerken, “Yeni Tunus Anayasası” üzerine kaleme alınan makale, “katılımcı anayasa yapımı” konusunda özgün malzemeler sunmakta.

Bu sayıda, Türkiye’nin güncel hak ve özgürlük sorunlarına ilişkin yazılar da yer almakta: Toplantı ve gösteri özgürlüğü, sivil itaatsizlik.

Mahkeme kararını çözümlene yöntemine ilişkin yazı, makalelerin son halkasını oluşturmaktadır.

Karar tahlilleri de, güncel anayasa ve özgürlük sorunlarına ilişkin bulunmaktadır: Sermaye piyasasına “anayasal” grev yasağı güvencesi ve İHAM’ın işaret ettiği yapısal sorun: zorunlu din eğitimi.

Ayrıca, Türkçesi AYHD-6’da yayımlanan karar tahlilin gözden geçirilmiş Fransızca versiyonu, “sacrifier l’individu à l’unité de la nation et de la famille, quelques réflexions sur les décisions récentes de la Cour constitutionnelle turque en matière de nom patrynomique” yer almaktadır.

Anayasa haberleri, dört yılda bir yapılan Dünya Anayasacılar Kongreler dizisinin sonuncusu olan, “global ve yerel düzeydeki anayasal sorunlara ilişkin 9. Dünya Kongresi” (Oslo, Haziran 2014) üzerine, Türkçe ve İngilizce yazılar ile başlamaktadır. Türkiye’de Cumhurbaşkanı seçimine ilişkin olanların yanısıra, Macaristan’da yeni Anayasa deneyimi ve Romanya’da Cumhurbaşkanı seçim sürecine ilişkin değerlendirmelere de Türkçe ve Fransızca olarak yer verilmiş bulunuyor.

İyi okumalar dileğiyle. 10 Aralık 2014

İbrahim Ö. Kaboğlu

EDITORIAL

The six months since the publication of JCL-Issue No. 5 on “The Constitutional Court and the Dilemma of Freedom and Power”, while JCL-Issue No. 6 was being prepared for publication has been a period of intense constitutional change. The constitutional developments are not limited to Turkey.

The presidential election may be described as the most important political and "constitutional event" of the summer months of 2014. The period between the presidential election and the presidential "investiture" called the "transition period" led to intense constitutional disputes (see, constitutional news). Moreover, the public election of the President continued to be at the center of constitutional and political disputes after he took the office. Disputes focused on the constitutional stature of the President and his actual status.

That is because, while the 2007 constitutional amendment envisaged the election of the President directly with a general vote instead of by the Turkish Grand National Assembly, his power and duties remained the same. For this reason, power which Mr Erdoğan, who was elected as President on 14 August 2014, believed he could exercise and actions he believed he could take, created continuous disputes in terms of the constitutional framework. A building which he moved into recently was at the core of these disputes. The building, which was constructed in Atatürk Orman Çiftliği (farming facility with historical and monumental significance) (AOÇ) despite a court decision against it, was to have been used as the "Prime Minister's Residence" according to the declaration of Prime Minister. However, when declarant was elected as President, he declared that it would be used as "Presidency Hall" and moved from Çankaya to AOÇ. Announcement of cost of the huge building with 1150 rooms and called "Ak-Saray (the White Palace)" was found inconvenient.

In parallel to the infrastructure preparation, it was announced that thirteen separate directoral units were going to be established within the body of Presidency.

On the other hand, discourse and actions of President Erdoğan resemble those of a Prime Minister rather than a President; and, indeed, even more those of the chairman of a political party.

In summary: the political regime of Turkey has two aspects since 14 August 2014: that of the constitutional order and that of political reality.

This edition consists of four sections: articles, decision analysis, constitutional news and book promotions.

While the article entitled "Turkey's attempt at writing a new constitution in political context" demonstrates the consensus deficit for the formation of the constitution, an article written on the "New Tunis Constitution" presents unique materials in "participatory constitution formation".

There is also an article regarding the current problems of rights and freedoms in Turkey: "Freedom of assembly and demonstration, and civil disobedience".

Two articles concerning the method of settlement of court cases make up the last part: The "constitutional" prohibition on strikes including those related to capital market services and the structural problem the ECtHR has pointed at in relation to compulsory religious education are discussed.

Also, a French version of a decision analysis whose Turkish translation is published in JCL-6 is given "sacrifier l'individu à l'unité de la nation et de la famille, quelques réflexions sur les décisions récentes de la Cour constitutionnelle turque en matière de nom patrynomique".

In this edition, there are also analyses related to the presidential election process in Romania and in Turkey as well as data about the new constitutional experience in Hungary in Turkish and English.

News of "Oslo Meeting" (June 2014), which was the most recent of the four-yearly World Congresses of the International Association of Constitutional Law appears in this edition in Turkish and English.

I hope you enjoy reading JCL-6. December 10th, 2014

İbrahim Ö. Kaboğlu